

ES Kokmateriālu regulas (EUTR) un Meža tiesību aktu ieviešanas, pārvaldības un tirdzniecības (FLEGT) regulas Ekspertu grupa

Vadlīnijas¹ – Likumības pārbaudes

Attiecīgie tiesību akti: ES Kokmateriālu regula: 4. pants - Tirgus dalībnieki veic likumības pārbaudes, pamatojoties uz 6. pantā noteikto procedūru un pasākumu kopumu;

Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 607/2012 par sīki izstrādātiem noteikumiem attiecībā uz likumības pārbaudes sistēmu un attiecībā uz Pārraudzības organizācijām veikto pārbaudžu biežumu un raksturu: 2. un 5. pants

LIKUMĪBAS PĀRBAUDES SKAIDROJUMS

Jebkurai likumības pārbaudes sistēmai jānodrošina, ka risks, ka ES tirgū nonāk nelikumīgi iegūta koksne vai koksnes izstrādājumi, ir maznozīmīgs² – apkopojot visu attiecīgo informāciju, identificējot un pilnībā novērtējot, un, ja nepieciešams, pienācīgi mazinot šādus riskus līdz maznozīmīgiem.

Tā kā ES Kokmateriālu regula aizliedz laist tirgū nelikumīgi iegūtus³ kokmateriālus, pirms kokmateriālu vai koksnes izstrādājumu laišanas ES tirgū ir jāveic likumības pārbaudes. Tādēļ tirgus dalībnieks ievieš procedūru, pasākumu un riska kritēriju kopumu, lai noteiktu un novērtētu risku, ka tiek iegūta nelikumīgi iegūta koksne vai koksnes izstrādājumi, kas var saturēt nelikumīgi iegūtu koksni, un, pamatojoties uz to, veic likumības pārbaudes pirms kokmateriālu iegādes. Tā kā tirgus dalībnieki atšķiras pēc lieluma, tirgus operācijām un importa darbībām, var atšķirties arī likumības pārbaudes sistēmas un likumības pārbaudžu veikšana.

Ja riska novērtējumā secināts, ka risks, ka ES tirgū var nonākt nelikumīgi iegūta koksne vai koksnes izstrādājumi, nav maznozīmīgs, tirgus dalībniekam jāveic riska mazināšanas pasākumi⁴, kas ir piemēroti, lai samazinātu risku līdz maznozīmīgam līmenim. Ja nav piekļuves spēkā esošajiem tiesību aktiem vai citai svarīgai informācijai, risku nav iespējams pilnībā novērtēt, un līdz ar to nav iespējams mazināt līdz maznozīmīgam līmenim. **Ja risku nevar samazināt līdz maznozīmīgam līmenim, tirgus dalībnieks nevar laist kokmateriālus ES tirgū.**

Vadlīnijas:

Likumības pārbaudes saskaņā ar ES Kokmateriālu regulu ietver šādus elementus:

- 1) **Likumības pārbaudžu sistēma**, ko veido:
 - a) **Pasākumi un procedūras, kas nodrošina piekļuvi visai attiecīgajai informācijai** par meža izstrādes valsti un iegūstamo koksni vai koksnes izstrādājumiem (piemēram, spēkā esošie tiesību akti attiecīgajā

¹ Šīs vadlīnijas ir izstrādājušas dalībvalstu kompetentās iestādes un Eiropas Komisijas Vides ģenerāldirektorāts saistībā ar Komisijas ekspertu grupu par ES Kokmateriālu regulu un Meža tiesību aktu ieviešanas, pārvaldības un tirdzniecības (FLEGT) regulu. Izteiktie viedokļi nekādos apstākļos nevar tikt uzskatīti par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju.

² Skatīt Komisijas vadlīniju 12.02.2016. 2. iedaļu. "NENOZĪMĪGA RISKĀ" DEFINĪCIJA ([Komisijas EUTR tīmekļa vietne](#))

³ 2. panta g) punkts "nelikumīgi iegūta koksne" ir meža izstrāde, kas ir pretrunā ar meža izstrādes valstī piemērojamiem tiesību aktiem

⁴ Skatīt vadlīnijas par riska mazināšanas pasākumiem [šeit](#)

meža izstrādes valstī, institucionālā un politiskā vide, sugas, koksnes izstrādājumu veids, piegādātājs un piegādes ķēdes sarežģītība (4. panta 2. punkts un 6. panta 1. punkta a) apakšpunkts – nepilnīgs saraksts).

- b) Procedūras attiecīgās informācijas un dokumentu vākšanai un analīzei, lai noteiktu saikni starp tiem (spēkā esošie meža izstrādes valsts tiesību akti, sertifikāti, apliecinātie dokumenti, rēķini, kvītis, piezīmes utt. kas ir būtiski un atbilst viens otram), lai pienācīgi novērtētu risku (4. panta 2. punkts un 6. panta 1. punkta b) apakšpunkts) un lai nodrošinātu pienācīgu informācijas pārbaudi un kritēriju piemērošanu, lai novērtētu risku, ka ES tirgū tiek laisti nelikumīgi iegūti kokmateriāli, ir jāparedz a) un b) apakšpunkts (4. panta 2. punkts un 6. panta 1. punkta b) apakšpunkts).
- c) Paredzot atbilstošus un pielāgotus pasākumus un procedūras riska mazināšanai, ja risks novērtēts kā ne-maznozīmīgs. (4. panta 2. punkts un 6. panta 1. punkta c) apakšpunkts).

2) **Likumības pārbaudes**, kas ietver:

- a) Pieklūvi visai attiecīgajai informācijai un tās sakārtošanu, lai noteiktu, vai nelikumīgas koksnes ieguves risks saskaņā ar ieguves valsts tiesību aktiem (2. panta h) apakšpunkts) ir maznozīmīgs.
- b) Izmantojot likumības pārbaudītu sistēmā aprakstīto informāciju riska novērtējumam, lai analizētu un novērtētu risku, ka nelikumīgi iegūta koksne iekļūst piegādes ķēdē – no mežizstrādes līdz laišanai ES tirgū (6. panta 1. punkta b) apakšpunkts – nepilnīgs saraksts).
- c) Izmērot gadījumus, kad konstatētais risks ir maznozīmīgs (2. punkta b) apakšpunkts), izmantojot likumības pārbaudītu sistēmu, veikt atbilstošus un pielāgotus pasākumus, lai efektīvi samazinātu nelikumības risku līdz maznozīmīgam līmenim (6. panta 1. punkta c) apakšpunkts) (Sk. Vadlīnijas – Riska mazināšanas pasākumi). Likumības pārbaudes tiek veiktas saskaņā ar procedūrām, kas aprakstītas Komisijas Īstenošanas regulas 607/2012 2. pantā. Pēc 2.C) posma jāveic vēl viens riska novērtējums, lai analizētu, vai visi konstatētie riski ir samazināti līdz maznozīmīgam līmenim.

Ja risku nevar samazināt līdz maznozīmīgam līmenim, tirgus dalībnieks nevar laist kokmateriālus ES tirgū.

3) **Likumības pārbaudītu dokumentācija**, kas ietver:

Visu attiecīgo dokumentu, rakstisku pasākumu un procedūru glabāšanu par to, kā savāktā informācija tika pārbaudīta, salīdzinot ar riska kritērijiem (6. panta 1. punkta b) apakšpunkts), kā tika pieņemti lēmumi par riska mazināšanas pasākumiem un kā tika noteikts riska līmenis. Datus un pierakstus glabā vismaz piecus gadus, un tie jānodrošina kompetentajām iestādēm pārbaudītu veikšanai (Komisijas Īstenošanas regulas 607/2012 5. pants).